

Namdalseid kommune

Saksmappe: 2007/1943-1

Saksbehandler:

Brit Randi Sæther

Saksframlegg

Bibliotekreform 2014 - høring

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Namdalseid formannskap	24/07	15.03.2007
Namdalseid kommunestyre	24/07	22.03.2007

Rådmannens innstilling

Forslag til høringsuttalelse vedtas jfr saksbehandlers vurdering i saksframlegget.

Behandling i Namdalseid formannskap - 15.03.2007

Forslag til endring fra ordfører:

Under pkt. 2, siste avsnitt, 1. setning endres til:

Den enkelte kommune/region må stå fritt til å velge samarbeidsform.

Innstilling i Namdalseid formannskap - 15.03.2007

Rådmannens forslag til høringsuttalelse med foreslått endring fra ordfører enstemmig vedtatt.

Behandling i Namdalseid kommunestyre - 22.03.2007

Ingen nye forslag.

Vedtatt i Namdalseid kommunestyre - 22.03.2007

Formannskapets innstilling enstemmig vedtatt.

Høringsuttalelsen lyder dermed:

Biblioteksektoren i Norge trenger et løft, og kommunen mener at satsingsområdene i utredninga er framtidsretta. Det er helt nødvendig at bibliotekvesenet kan være kunnskaps- og kulturformidler, læringsarena, ha tilgang til digital kunnskap, og være redskap for sosial utjevning.

Mange folkebibliotek er svært små, med liten åpningstid og lite mediebudsjett, noe som gjør det vanskelig å gi brukerne et tilfredsstillende tilbud. Bibliotekreformen må sette utvikling og likeverdig bibliotektilbud for alle i sentrum.

Kommentarer til de ulike målområdene

1. Felles nasjonale digitale tjenester:

Nasjonalt engasjement er nødvendig for å få til gode avtaler som sikrer tilgang til digitale tjenester og nettbasert innhold for hele biblioteksektoren. Digitale betalingsbaser har til nå i stor grad vært tilgjengelig kun for brukerne av fag- og forskningsbibliotek. At alle bibliotek er en del av et felles digitalt bibliotek vil gi alle enkel tilgang til kunnskap og kultur på nett. I tillegg til den statlige satsingen er et lokalt engasjement viktig for digitalisering av lokalhistorie og utvikling av lokal informasjon på nett. Et digitalt bibliotek kan kvalitetssikre innhold som er aktuelt både for en ung skoleelev og for forskere på et høyt nivå.

2. Norgesbiblioteket - nettverket av bibliotek i Norge (Konsolidering)

For å utvikle bibliotekene er samarbeid nødvendig. Alt for mange folkebibliotek arbeider hver for seg, med lite eller ikke noe samarbeid hverken innad i kommunen eller med andre bibliotek. Forlaget om å konsolidere bibliotekene trenger ikke være det eneste rette løsning for å nå målene i bibliotekreformen. I Namdalen har 14 folkebibliotek inngått partnerskap med fylkeskommunen og ABM-utvikling i prosjektet "Namdalsbibliotekene". Bibliotekene er delt inn i tre regioner med hver sin koordinator, og med fylkesbiblioteket som hovedkoordinator i utviklingsarbeidet. Bibliotekenes felles mål er å samarbeide om bedre kvalitet og tilgjengelighet på tjenestene. Namdalseid folkebibliotek er samlokalisert i nye lokaler med kommunens servicekontor. Dette er svært positivt med tanke på god åpningstid, sentral beliggenhet, større bemanning og bredere kompetanse ved biblioteket.

Det å ha én biblioteksjef med administrativt ansvar for flere kommuner kan være uheldig, da nærhet til selve biblioteket, brukerne, politikerne og administrasjonen blir mindre. Denne nærheten er viktig både i forbindelse med budsjett- og planleggingsprosesser og for den faglige bibliotekutviklinga.

Namdalseid anbefaler at den enkelte kommune/region må stå fritt til å velge samarbeidsform. Et forpliktende samarbeid, der små bibliotek kan trekke veksler på hverandres kunnskaper, kan være like bra for bibliotekets brukere og for utviklingene av biblioteket, som et konsolidert bibliotek. Man kan også tenke seg at fylkesbiblioteket går inn som en partner i et forpliktende samarbeid, og med sin kompetanse bidrar til å utvikle folkebibliotekene og deres tjenester. Kravet om at det skal være folkebibliotek i alle kommuner må fortsatt stå ved lag. Forslaget om å iverksette et program for skolebibliotekutvikling er avgjørende for skolebibliotekenes muligheter til å bli den læringsarenaen de skal være.

Det må satses på større mediebudsjett samt kvalifisert bemanning ved skolebibliotekene. Nærmere samarbeid mellom skolebibliotek og folkebibliotek vil også bidra til et styrket bibliotektilbud i kommunene, ikke minst for barn og unge.

3. Kompetanseutvikling for ansatte:

Folkebibliotekene i Midtre Namdal har personale med høyskoleutdanning innen bibliotek og/eller pedagogikk. Det er nyttig å kunne trekke veksler på personell med ulik faglig bakgrunn, bl.a. i forhold til samarbeid med skolene og litteraturformidling til barn og unge. Svært mange fremtidige regioner er mindre heldig stilt. Mange bibliotek har fortsatt ufaglært biblioteksjef, eller de ansatte i regionen kan ha samme bibliotekfaglige bakgrunn, dvs. lite annen høyere

utdanning. En sammenslåing av små bibliotek vil ikke automatisk styrke bibliotekenes faglige kompetanse.

Forslaget om å opprette et kompetanseutviklingsprogram blir viktig for å fornye og videreutvikle kompetansen hos ansatte i biblioteksektoren.

4. Økte utgifter og finansiering.

Forslaget til bibliotekreform 2014 vil påføre kommunene økte utgifter. Det forutsettes at utgiftene fullfinansieres av staten gjennom økte overføringer.

Dokumenter i saken

Vedlegg

Nr.	Tittel
1	Bibliotekreform 2014 – høring

Saksopplysninger

Kultur- og kirke departementet har sendt utredningen ”Bibliotekreform 2014 ” på høring. De foreslått tiltakene planlegges gjennomført i perioden 2008-2014.

Reformen omfatter folkebibliotek, skolebibliotek og fag- og forskningsbibliotek, og målsettinga er at bibliotekene i 2014 skal bestå av et samhandlende nettverk av sterke og kompetente bibliotek. De skal tilby gode, relevante og oppdaterte tjenester og tilføre brukerne kunnskap, kompetanse og opplevelser. Bibliotekene skal være synlige og gi gode og etterspurte tilbud i lokalsamfunnet, på nettet, i forskningen og i undervisningen.

Bibliotekene gir hele befolkningen gratis tilgang til kunnskap og kultur, og er viktige institusjoner for å styrke demokrati og ytringsfrihet. **Norgesbiblioteket** innføres som en betegnelse for et samarbeidende nettverk av alle typer bibliotek.

Bibliotekenes vilkår for å kunne fylle sine samfunnsoppgaver har endret seg så radikalt at det må på plass nye løsninger for de store utfordringer og krav som stilles, slik at bibliotekene blir sterke aktører og partnere i det framtidige kunnskapssamfunnet. Det er mange små bibliotek, og det er en utfordring for disse å ha god nok kompetanse og å kunne gi gode nok tjenester til sine brukere.

De tre målområdene i den foreslåtte bibliotekreformen er:

1. Felles nasjonale digitale tjenester:

Ved å utvikle og tilby digitalt innhold og nettbaserte tjenester er målet å skape et digitalt bibliotek som gir alle enkel tilgang til kunnskap og kultur. Dette krever samarbeid mellom bibliotekene og nasjonal koordinering og finansiering.

2. Norgesbiblioteket - nettverket av alle bibliotektyper i Norge:

Det foreslås en konsolideringsprosess, hvor bibliotek slås sammen til større enheter, med felles biblioteksjef og minimum 6-8 årsverk. Utredningen foreslår at det bør finnes minst én bibliotekavdeling i hver av de kommunene som inngår i den nye organisasjonen, men setter ikke dette som et absolutt krav. I regioner der det er ønskelig, er det mulig å konsolidere folkebibliotek og fagbibliotek.

Befolkningen i små kommuner har behov for samme omfang og kvalitet på sine bibliotek tjenester som innbyggerne i store byer. Målet med konsolideringa er å etablerer sterkere og mer kompetente folkebibliotek for å gi innbyggerne bedre bibliotek tjenester og bibliotekene større utviklingsmuligheter. Dette skal skje gjennom samarbeid og samordninger til sterkere enheter med bredere tjenestetilbud. I løpet av 2008 skal det i alle fylker være igangsatt prosesser for å etablere nye konsoliderte bibliotek. Et annet tiltak er å styrke kravet til skolebibliotek tjenestene i forskriften til opplæringsloven.

3. Kompetanseutvikling for ansatte:

Formålet er å styrke og fornye kompetansen i biblioteksektoren. Bibliotekene skal løse sine samfunnsoppgaver gjennom bredere og mer oppdatert kompetanse. Hvert bibliotek må ha kompetanse tilpasset sine brukere.

Generelt:

Det fysiske biblioteket skal videreutvikles som et sted for læring, kulturformidling og som et sted for integrering og kulturelt mangfold. Bibliotekene skal i større grad være et unikt og synlig tilbud overalt der brukerne er: på nettet, i forskningen og undervisningen, og på det lokale biblioteket.

For å få gjennomført reformen forutsettes det en betydelig økning av statlige midler, samt en tilsvarende satsing på regionalt og lokalt nivå. Det forutsettes at også bibliotekenes eiere gjør Bibliotekutredningens strategier til sine, gjennom en målrettet lokal satsing på bibliotek.

Vurdering/Forslag til høringsuttalelse fra Namdalseid kommune:

Biblioteksektoren i Norge trenger et løft, og kommunen mener at satsingsområdene i utredninga er framtidsretta. Det er helt nødvendig at bibliotekvesenet kan være kunnskaps- og kulturformidler, læringsarena, ha tilgang til digital kunnskap, og være redskap for sosial utjevning.

Mange folkebibliotek er svært små, med liten åpningstid og lite mediebudsjett, noe som gjør det vanskelig å gi brukerne et tilfredsstillende tilbud. Bibliotekreformen må sette utvikling og likeverdig bibliotektilbud for alle i sentrum.

Kommentarer til de ulike målområdene

5. Felles nasjonale digitale tjenester:

Nasjonalt engasjement er nødvendig for å få til gode avtaler som sikrer tilgang til digitale tjenester og nettbasert innhold for hele biblioteksektoren. Digitale betalingsbaser har til nå i stor grad vært tilgjengelig kun for brukerne av fag- og forskningsbibliotek. At alle bibliotek er en del av et felles digitalt bibliotek vil gi alle enkel tilgang til kunnskap og kultur på nett. I tillegg til den statlige satsingen er et lokalt engasjement viktig for digitalisering av lokalhistorie og utvikling av lokal informasjon på nett. Et digitalt bibliotek kan kvalitetssikre innhold som er aktuelt både for en ung skoleelev og for forskere på et høyt nivå.

6. Norgesbiblioteket - nettverket av bibliotek i Norge (Konsolidering)

For å utvikle bibliotekene er samarbeid nødvendig. Alt for mange folkebibliotek arbeider hver for seg, med lite eller ikke noe samarbeid hverken innad i kommunen eller med andre bibliotek. Forlaget om å konsolidere bibliotekene trenger ikke være det eneste rette løsningen for å nå målene i bibliotekreformen. I Namdalen har 14 folkebibliotek inngått partnerskap med fylkeskommunen og ABM-utvikling i prosjektet "Namdalsbibliotekene". Bibliotekene er delt inn i tre regioner med hver sin koordinator, og med fylkesbiblioteket som hovedkoordinator i utviklingsarbeidet. Bibliotekenes felles mål er å samarbeide om bedre kvalitet og tilgjengelighet på tjenestene. Namdalseid folkebibliotek er samlokalisert i nye lokaler med kommunens servicekontor. Dette er svært positivt med tanke på god åpningstid, sentral beliggenhet, større bemanning og bredere kompetanse ved biblioteket.

Det å ha én biblioteksjef med administrativt ansvar for flere kommuner kan være uheldig, da nærhet til selve biblioteket, brukerne, politikerne og administrasjonen blir mindre. Denne nærheten er viktig både i forbindelse med budsjett- og planleggingsprosesser og for den faglige bibliotekutviklinga.

Namdalseid anbefaler at konsolideringstanken opprettholdes, men at den enkelte kommune/region står fritt til å velge samarbeidsform. Et forpliktende samarbeid, der små bibliotek kan trekke veksler på hverandres kunnskaper, kan være like bra for bibliotekets brukere og for utviklingene av biblioteket, som et konsolidert bibliotek. Man kan også tenke seg at fylkesbiblioteket går inn som en partner i et forpliktende samarbeid, og med sin kompetanse bidrar til å utvikle folkebibliotekene og deres tjenester.

Kravet om at det skal være folkebibliotek i alle kommuner må fortsatt stå ved lag. Forslaget om å iverksette et program for skolebibliotekutvikling er avgjørende for skolebibliotekenes muligheter til å bli den læringsarenaen de skal være.

Det må satses på større mediebudsjett samt kvalifisert bemanning ved skolebibliotekene. Nærmere samarbeid mellom skolebibliotek og folkebibliotek vil også bidra til et styrket bibliotektilbud i kommunene, ikke minst for barn og unge.

7. Kompetanseutvikling for ansatte:

Folkebibliotekene i Midtre Namdal har personale med høyskoleutdanning innen bibliotek og/eller pedagogikk. Det er nyttig å kunne trekke veksler på personell med ulik faglig bakgrunn, bl.a. i forhold til samarbeid med skolene og litteraturformidling til barn og unge. Svært mange fremtidige regioner er mindre heldig stilt. Mange bibliotek har fortsatt ufaglært biblioteksjef, eller de ansatte i regionen kan ha samme bibliotekfaglige bakgrunn, dvs. lite annen høyere utdanning. En sammenslåing av små bibliotek vil ikke automatisk styrke bibliotekenes faglige kompetanse.

Forslaget om å opprette et kompetanseutviklingsprogram blir viktig for å fornye og videreutvikle kompetansen hos ansatte i biblioteksektoren.

8. Økte utgifter og finansiering.

Forslaget til bibliotekreform 2014 vil påføre kommunene økte utgifter. Det forutsettes at utgiftene fullfinansieres av staten gjennom økte overføringer.